

Obsah

Předmluva	7
Úvodem	9
Kapitola 1	
Zrození etologie jako samostatné vědní disciplíny	17
1.1. Předmět etologie: studium příčin vrozeného chování	17
1.2. Vývoj sémantiky řeckého pojmu „éthos“ a latinského pojmu „instinctus“	22
1.3. Základní pojmy a etapy vývoje klasické etologie	29
1.4. Od klasické etologie k etologii moderní. Souvislosti etologie s přírodními a společenskými vědami	39
Poznámky	46
Kapitola 2	
Upřesnění pojmu instinktu a vztahu kategorií vrozeného a naučeného	51
2.1. Archimédův bod založení etologie — přesný pojem instinktu. Přínos raných prací K. Lorenze	51
2.2. Lorenzova kritika instinktivistické zoopsychologie Bierens de Haana .	62
2.3. Spor klasické etologie s behaviorismem o vztah kategorií vrozeného a naučeného	70
Poznámky	80
Kapitola 3	
Dialektika biosociálního jako rezerva sociálního pokroku	86
3.1. Historickomaterialistická kategorie typů sociálnosti a biosociální problém	86
3.2. Člověk jako bytost biosociální: dialektika biosociálního, individuálního a společenského	95

3.3. Evoluce chování a kontinuita biologického, psychického a sociálního.	
Ke kritice „etologické sociologie“ K. Lorenze	102
Poznámky	119
Kapitola 4	
Evoluční teorie poznání a materialistická dialektika	126
4.1. Evoluční teorie poznání a Kantovo učení o apriorních nazíracích formách a kategoriích. Východiska K. Lorenze	126
4.2. Dva pokusy o systematický výklad evoluční teorie poznání: G. Vollmer a R. Riedl	137
4.3. Filozofický význam a meze naturalistické epistemologie	146
Poznámky	150
Kapitola 5	
Problém příčin, funkce a motivace agresivního chování	155
5.1. Fyziologický výzkum agrese a meze behavioristických přístupů	159
5.2. Dynamika a konzervativismus psychoanalytické teorie agrese	162
5.3. Etiologická koncepce příčin a mechanismu průběhu agresivního chování	166
Poznámky	175
Literatura	185
Ruské resumé	190
Anglické resumé	194
Německé resumé	197
Jmenný rejstřík	201
Věcný rejstřík	